

fusunque summa procedunt, secundum veterum legum scita etiam nisi intervenerintibus corroborata sunt, suam retinentibus firmitatem. Sin autem non in auro res donationis fuerint datae, sed per res mobiles, vel immobiles, vel se moventes: quantitatam earum estimari, & siquidem usque ad legitimam solidorum summam erigatur, validam eam esse, & sine monumentis conservari. Sin autem amplioris summae inventetur, & minime actis comprebatur, superfluum tantum vacari. §. 2. Ne autem communione induita, donatori, & ei, qui liberalitatem suscepit, aliqua oriatur contentio: electionem damus ei, qui ampliore rem summam in re donata habuerit, reliquam estimationis quantitatem offerre ei, qui minorem cauferit, habuit, & totum possidere. Sin autem hoc minime facere maluerit, tunc omanimo res dividit secundum quantitatem utique partem competentem, si res dividit sine suo pericolo possibilis est. Sin autem in hujusmodi casibus, in quibus partitione utiliter celebrari minime potest, amplioris summae dominus noluerit offere estimationem: tunc licet etiam ei, qui minoris summae habet potestatem, offere pretium, & tunc sibi vindicare. §. 3. Si quis autem per diversa tempora in eandem personam multas faciat liberalitatem, quarum singulare quidem legitimam quantitatem non excedat: in unum autem composite, & praedicto modo exaggerate redundare videntur, & majoris esse quantitatis: non videatur eas oportere in unum coadunare, & introducere modos per quos non valeant, & in iritum revocentur: sed & contrario, & plures intelligantur, & singula secundum sui naturam obtineant, & monumentorum observatione non indigeant. Cum enim a veteribus super haec variatum est, alii multas, aliis unam esse definitibus: nosca sua placuit humanius, ut & multe intelligentur, & omnes validi, & hi, qui liberalitates accipiunt, sciant veros non falsos suos esse donatores. §. 4. Si quia autem talem accepit donationem, in qua stipulatio fuerit annua, & quandam sibi praeferat quantitatem tantum summae, que non excedit legitimum donationis modum: variabatur, utrum ex particulari donatione multas scifice donationes existimandum sit, & eas actis non indigeat: ex totius stipulationis fundamento, & fonte ejus, ex quo annue donationes profluerunt, & unam esse eam donationem putantur, & proculdubio monumentorum observatione vallandam: quod veteres quidem fatis, abundaque variaverunt. Nos autem [omnia] certa divisione concludimus, ut si hujusmodi quidem fuerit donation, ut intra vitam personarum stetur, vel accipientis: & multe intelligentius donationes, & libera a monumentorum observatione. Incertus etenim fortuna exitus hoc nobis suggestus: ut possibile sit unius anni tantummodo, vel brevioris, vel etiam amplioris temporis metas supervivere, vel donatorum, vel eorum, qui donationem non accepit, & ex hoc inventri etiam totam summam donationis non excedere legitimum quantitatem. §. Sin autem etiam heredium ex utraque parte fuerit legitimum, vel adiutorum tempus vita, vel donatoris, vel ejus, qui donationem accepit: tunc ei quasi perpetua donatione, & continuatione ejus magna, & opulentiorē amēt, & una intelligatur [donatio], & quali densioribus donationibus cumulata, excedere legitimū modūm, & omnimodo acta depositare, & alteri minime convalefcere. Recitat septimo in novo consilio palati Jufinianū. Datum 3. Kalend. Novemb. D E C I O V. C. CONS. 529.

De argento. 1. De anno reditu. 2. De certo numero servorum. 3. Si donator non habeat argentum, vel annum reditum, vel numerum servorum donatum. 4. De donatione universitatis. 5. De usufructu retento, vel non retento.

De nudo pacto.

35. Idem A. Julianus PP.

S i quis argentum donaverit, certumque pondus nominaverit, non autem alias, vel generaliter, vel specialiter explicerit: necessitatem ei imponimus omnimodo praeformatum pondus argentum dare, five in vasis quibus volunt, non tamen pejoribus estimatione massa, five in ipsa estimatione, que pro massa rudi in illis locis frequenter est. §. 1. Si vero reditum certum ex possessionibus donaverit, non tamen nomina possessionum edixerit: neceps habere de sua substantia fundos tradere, tantum reditum infera valentes, quantum in donatione posuerit: in tabulis tamen agris, qui nec omnibus quos habet in possessione anteponuntur: nec deteriores omnibus sunt, sed statutus mediocris inventur. §. 2. Similique modo si quis certum numerum servorum donaverit, non tamen & hic nominatis servos inscriperit: & hic mediocris figura non ante nupt.

1. Et nisi, Hal. 2. In princ. supr. ed. 3. Per donationem inducitur inter plures donatoris communio. 4. Ampliores summae donatorio primo defertur juxta offertori pretio: eo recentioris minoris summae donatorio. 5. Alioquin, quod sine pericolo dividi non potest, jure indivisibilis est. 6. Si diversi temporibus res variae donantur, plures donationes intelligantur. 7. Quis si quibusdam personali uno & eodem momento quoque donaverit: ursum ea donatio non in concreto: an ut in abstracto confenda est? hoc est, an ut una habenda est, an ut plures? Nam, si vel una, confitetur infinitudo, cum 500. aureo excedat: si ut plures, non infinitudo, cum divisa in duos donatorios duas summas essent, quarum neutra 500. aureo excedit, unica centetur. 8. In stipulatione annua præstabilita de hestate & heredi requiri infinitio. Quid si hereditis nulla facta est mentio: non requiritur. 10. Vel non adiutoria, ut legi Roberto dispergit. 11. Cuius probat. add. l. 16. in fin. ff. de verb. oblig. que lectio Roberto 12. ff. ad. l. Faleid. id est, estimanda fuit ex forensi vulgarique similium rerum pretio. 13. Donator certi redditus intelligitur fundum tantum redditus donare velle. 19. Status fundi. 14. Donator certi redditus, medicorum figura donati intelliguntur, ut hic. add. l. 37. ff. de leg. 1. 15. Donatus servis, medicorum figura donati intelliguntur, & sic. 16. Si diversi temporibus res variae donantur, plures donationes intelligantur. 17. Quis si quibusdam personali uno & eodem momento quoque donaverit: ursum ea donatio non in concreto: an ut in abstracto confenda est? hoc est, an ut una habenda est, an ut plures? Nam, si vel una, confitetur infinitudo, cum 500. aureo excedat: si ut plures, non infinitudo, cum divisa in duos donatorios duas summas essent, quarum neutra 500. aureo excedit, unica centetur. 18. In stipulatione annua præstabilita de hestate & heredi requiri infinitio. Quid si hereditis nulla facta est mentio: non requiritur. 10. Vel non adiutoria, ut legi Roberto dispergit. 11. Cuius probat. add. l. 16. in fin. ff. de verb. oblig. que lectio Roberto dispergit. 12. ff. ad. l. Faleid. id est, estimanda fuit ex forensi vulgarique similium rerum pretio. 13. Donator certi redditus intelligitur fundum tantum redditus donare velle. 19. Status fundi. 14. Donator certi redditus, medicorum figura donati intelliguntur, ut hic. add. l. 37. ff. de leg. 1. 15. Donatus servis, medicorum figura donati intelliguntur, & sic. 16. Si diversi temporibus res variae donantur, plures donationes intelligantur. 17. Quis si quibusdam personali uno & eodem momento quoque donaverit: ursum ea donatio non in concreto: an ut in abstracto confenda est? hoc est, an ut una habenda est, an ut plures? Nam, si vel una, confitetur infinitudo, cum 500. aureo excedat: si ut plures, non infinitudo, cum divisa in duos donatorios duas summas essent, quarum neutra 500. aureo excedit, unica centetur. 18. In stipulatione annua præstabilita de hestate & heredi requiri infinitio. Quid si hereditis nulla facta est mentio: non requiritur. 10. Vel non adiutoria, ut legi Roberto dispergit. 11. Cuius probat. add. l. 16. in fin. ff. de verb. oblig. que lectio Roberto dispergit. 12. ff. ad. l. Faleid. id est, estimanda fuit ex forensi vulgarique similium rerum pretio. 13. Donator certi redditus intelligitur fundum tantum redditus donare velle. 19. Status fundi. 14. Donator certi redditus, medicorum figura donati intelliguntur, ut hic. add. l. 37. ff. de leg. 1. 15. Donatus servis, medicorum figura donati intelliguntur, & sic. 16. Si diversi temporibus res variae donantur, plures donationes intelligantur. 17. Quis si quibusdam personali uno & eodem momento quoque donaverit: ursum ea donatio non in concreto: an ut in abstracto confenda est? hoc est, an ut una habenda est, an ut plures? Nam, si vel una, confitetur infinitudo, cum 500. aureo excedat: si ut plures, non infinitudo, cum divisa in duos donatorios duas summas essent, quarum neutra 500. aureo excedit, unica centetur. 18. In stipulatione annua præstabilita de hestate & heredi requiri infinitio. Quid si hereditis nulla facta est mentio: non requiritur. 10. Vel non adiutoria, ut legi Roberto dispergit. 11. Cuius probat. add. l. 16. in fin. ff. de verb. oblig. que lectio Roberto dispergit. 12. ff. ad. l. Faleid. id est, estimanda fuit ex forensi vulgarique similium rerum pretio. 13. Donator certi redditus intelligitur fundum tantum redditus donare velle. 19. Status fundi. 14. Donator certi redditus, medicorum figura donati intelliguntur, ut hic. add. l. 37. ff. de leg. 1. 15. Donatus servis, medicorum figura donati intelliguntur, & sic. 16. Si diversi temporibus res variae donantur, plures donationes intelligantur. 17. Quis si quibusdam personali uno & eodem momento quoque donaverit: ursum ea donatio non in concreto: an ut in abstracto confenda est? hoc est, an ut una habenda est, an ut plures? Nam, si vel una, confitetur infinitudo, cum 500. aureo excedat: si ut plures, non infinitudo, cum divisa in duos donatorios duas summas essent, quarum neutra 500. aureo excedit, unica centetur. 18. In stipulatione annua præstabilita de hestate & heredi requiri infinitio. Quid si hereditis nulla facta est mentio: non requiritur. 10. Vel non adiutoria, ut legi Roberto dispergit. 11. Cuius probat. add. l. 16. in fin. ff. de verb. oblig. que lectio Roberto dispergit. 12. ff. ad. l. Faleid. id est, estimanda fuit ex forensi vulgarique similium rerum pretio. 13. Donator certi redditus intelligitur fundum tantum redditus donare velle. 19. Status fundi. 14. Donator certi redditus, medicorum figura donati intelliguntur, ut hic. add. l. 37. ff. de leg. 1. 15. Donatus servis, medicorum figura donati intelliguntur, & sic. 16. Si diversi temporibus res variae donantur, plures donationes intelligantur. 17. Quis si quibusdam personali uno & eodem momento quoque donaverit: ursum ea donatio non in concreto: an ut in abstracto confenda est? hoc est, an ut una habenda est, an ut plures? Nam, si vel una, confitetur infinitudo, cum 500. aureo excedat: si ut plures, non infinitudo, cum divisa in duos donatorios duas summas essent, quarum neutra 500. aureo excedit, unica centetur. 18. In stipulatione annua præstabilita de hestate & heredi requiri infinitio. Quid si hereditis nulla facta est mentio: non requiritur. 10. Vel non adiutoria, ut legi Roberto dispergit. 11. Cuius probat. add. l. 16. in fin. ff. de verb. oblig. que lectio Roberto dispergit. 12. ff. ad. l. Faleid. id est, estimanda fuit ex forensi vulgarique similium rerum pretio. 13. Donator certi redditus intelligitur fundum tantum redditus donare velle. 19. Status fundi. 14. Donator certi redditus, medicorum figura donati intelliguntur, ut hic. add. l. 37. ff. de leg. 1. 15. Donatus servis, medicorum figura donati intelliguntur, & sic. 16. Si diversi temporibus res variae donantur, plures donationes intelligantur. 17. Quis si quibusdam personali uno & eodem momento quoque donaverit: ursum ea donatio non in concreto: an ut in abstracto confenda est? hoc est, an ut una habenda est, an ut plures? Nam, si vel una, confitetur infinitudo, cum 500. aureo excedat: si ut plures, non infinitudo, cum divisa in duos donatorios duas summas essent, quarum neutra 500. aureo excedit, unica centetur. 18. In stipulatione annua præstabilita de hestate & heredi requiri infinitio. Quid si hereditis nulla facta est mentio: non requiritur. 10. Vel non adiutoria, ut legi Roberto dispergit. 11. Cuius probat. add. l. 16. in fin. ff. de verb. oblig. que lectio Roberto dispergit. 12. ff. ad. l. Faleid. id est, estimanda fuit ex forensi vulgarique similium rerum pretio. 13. Donator certi redditus intelligitur fundum tantum redditus donare velle. 19. Status fundi. 14. Donator certi redditus, medicorum figura donati intelliguntur, ut hic. add. l. 37. ff. de leg. 1. 15. Donatus servis, medicorum figura donati intelliguntur, & sic. 16. Si diversi temporibus res variae donantur, plures donationes intelligantur. 17. Quis si quibusdam personali uno & eodem momento quoque donaverit: ursum ea donatio non in concreto: an ut in abstracto confenda est? hoc est, an ut una habenda est, an ut plures? Nam, si vel una, confitetur infinitudo, cum 500. aureo excedat: si ut plures, non infinitudo, cum divisa in duos donatorios duas summas essent, quarum neutra 500. aureo excedit, unica centetur. 18. In stipulatione annua præstabilita de hestate & heredi requiri infinitio. Quid si hereditis nulla facta est mentio: non requiritur. 10. Vel non adiutoria, ut legi Roberto dispergit. 11. Cuius probat. add. l. 16. in fin. ff. de verb. oblig. que lectio Roberto dispergit. 12. ff. ad. l. Faleid. id est, estimanda fuit ex forensi vulgarique similium rerum pretio. 13. Donator certi redditus intelligitur fundum tantum redditus donare velle. 19. Status fundi. 14. Donator certi redditus, medicorum figura donati intelliguntur, ut hic. add. l. 37. ff. de leg. 1. 15. Donatus servis, medicorum figura donati intelliguntur, & sic. 16. Si diversi temporibus res variae donantur, plures donationes intelligantur. 17. Quis si quibusdam personali uno & eodem momento quoque donaverit: ursum ea donatio non in concreto: an ut in abstracto confenda est? hoc est, an ut una habenda est, an ut plures? Nam, si vel una, confitetur infinitudo, cum 500. aureo excedat: si ut plures, non infinitudo, cum divisa in duos donatorios duas summas essent, quarum neutra 500. aureo excedit, unica centetur. 18. In stipulatione annua præstabilita de hestate & heredi requiri infinitio. Quid si hereditis nulla facta est mentio: non requiritur. 10. Vel non adiutoria, ut legi Roberto dispergit. 11. Cuius probat. add. l. 16. in fin. ff. de verb. oblig. que lectio Roberto dispergit. 12. ff. ad. l. Faleid. id est, estimanda fuit ex forensi vulgarique similium rerum pretio. 13. Donator certi redditus intelligitur fundum tantum redditus donare velle. 19. Status fundi. 14. Donator certi redditus, medicorum figura donati intelliguntur, ut hic. add. l. 37. ff. de leg. 1. 15. Donatus servis, medicorum figura donati intelliguntur, & sic. 16. Si diversi temporibus res variae donantur, plures donationes intelligantur. 17. Quis si quibusdam personali uno & eodem momento quoque donaverit: ursum ea donatio non in concreto: an ut in abstracto confenda est? hoc est, an ut una habenda est, an ut plures? Nam, si vel una, confitetur infinitudo, cum 500. aureo excedat: si ut plures, non infinitudo, cum divisa in duos donatorios duas summas essent, quarum neutra 500. aureo excedit, unica centetur. 18. In stipulatione annua præstabilita de hestate & heredi requiri infinitio. Quid si hereditis nulla facta est mentio: non requiritur. 10. Vel non adiutoria, ut legi Roberto dispergit. 11. Cuius probat. add. l. 16. in fin. ff. de verb. oblig. que lectio Roberto dispergit. 12. ff. ad. l. Faleid. id est, estimanda fuit ex forensi vulgarique similium rerum pretio. 13. Donator certi redditus intelligitur fundum tantum redditus donare velle. 19. Status fundi. 14. Donator certi redditus, medicorum figura donati intelliguntur, ut hic. add. l. 37. ff. de leg. 1. 15. Donatus servis, medicorum figura donati intelliguntur, & sic. 16. Si diversi temporibus res variae donantur, plures donationes intelligantur. 17. Quis si quibusdam personali uno & eodem momento quoque donaverit: ursum ea donatio non in concreto: an ut in abstracto confenda est? hoc est, an ut una habenda est, an ut plures? Nam, si vel una, confitetur infinitudo, cum 500. aureo excedat: si ut plures, non infinitudo, cum divisa in duos donatorios duas summas essent, quarum neutra 500. aureo excedit, unica centetur. 18. In stipulatione annua præstabilita de hestate & heredi requiri infinitio. Quid si hereditis nulla facta est mentio: non requiritur. 10. Vel non adiutoria, ut legi Roberto dispergit. 11. Cuius probat. add. l. 16. in fin. ff. de verb. oblig. que lectio Roberto dispergit. 12. ff. ad. l. Faleid. id est, estimanda fuit ex forensi vulgarique similium rerum pretio. 13. Donator certi redditus intelligitur fundum tantum redditus donare velle. 19. Status fundi. 14. Donator certi redditus, medicorum figura donati intelliguntur, ut hic. add. l. 37. ff. de leg. 1. 15. Donatus servis, medicorum figura donati intelliguntur, & sic. 16. Si diversi temporibus res variae donantur, plures donationes intelligantur. 17. Quis si quibusdam personali uno & eodem momento quoque donaverit: ursum ea donatio non in concreto: an ut in abstracto confenda est? hoc est, an ut una habenda est, an ut plures? Nam, si vel una, confitetur infinitudo, cum 500. aureo excedat: si ut plures, non infinitudo, cum divisa in duos donatorios duas summas essent, quarum neutra 500. aureo excedit, unica centetur. 18. In stipulatione annua præstabilita de hestate & heredi requiri infinitio. Quid si hereditis nulla facta est mentio: non requiritur. 10. Vel non adiutoria, ut legi Roberto dispergit. 11. Cuius probat. add. l. 16. in fin. ff. de verb. oblig. que lectio Roberto dispergit. 12. ff. ad. l. Faleid. id est, estimanda fuit ex forensi vulgarique similium rerum pretio. 13. Donator certi redditus intelligitur fundum tantum redditus donare velle. 19. Status fundi. 14. Donator certi redditus, medicorum figura donati intelliguntur, ut hic. add. l. 37. ff. de leg. 1. 15. Donatus servis, medicorum figura donati intelliguntur, & sic. 16. Si diversi temporibus res variae donantur, plures donationes intelligantur. 17. Quis si quibusdam personali uno & eodem momento quoque donaverit: ursum ea donatio non in concreto: an ut in abstracto confenda est? hoc est, an ut una habenda est, an ut plures? Nam, si vel una, confitetur infinitudo, cum 500. aureo excedat: si ut plures, non infinitudo, cum divisa in duos donatorios duas summas essent, quarum neutra 500. aureo excedit, unica centetur. 18. In stipulatione annua præstabilita de hestate & heredi requiri infinitio. Quid si hereditis nulla facta est mentio: non requiritur. 10. Vel non adiutoria, ut legi Roberto dispergit. 11. Cuius probat. add. l. 16. in fin. ff. de verb. oblig. que lectio Roberto dispergit. 12. ff. ad. l. Faleid. id est, estimanda fuit ex forensi vulgarique similium rerum pretio. 13. Donator certi redditus intelligitur fundum tantum redditus donare velle. 19. Status fundi. 14. Donator certi redditus, medicorum figura donati intelliguntur, ut hic. add. l. 37. ff. de leg. 1. 15. Donatus servis, medicorum figura donati intelliguntur, & sic. 16. Si diversi temporibus res variae donantur, plures donationes intelligantur. 17. Quis si quibusdam personali uno & eodem momento quoque donaverit: ursum ea donatio non in concreto: an ut in abstracto confenda est? hoc est, an ut una habenda est, an ut plures? Nam, si vel una, confitetur infinitudo, cum 500. aureo excedat: si ut plures, non infinitudo, cum divisa in duos donatorios duas summas essent, quarum neutra 500. aureo excedit, unica centetur. 18. In stipulatione annua præstabilita de hestate & heredi requiri infinitio. Quid si hereditis nulla facta est mentio: non requiritur. 10. Vel non adiutoria, ut legi Roberto dispergit. 11. Cuius probat. add. l. 16. in fin. ff. de verb. oblig. que lectio Roberto dispergit. 12. ff. ad. l. Faleid. id est, estimanda fuit ex forensi vulgarique similium rerum pretio. 13. Donator certi redditus intelligitur fundum tantum redditus donare velle. 19. Status fundi. 14. Donator certi redditus, medicorum figura donati intelliguntur, ut hic. add. l. 37. ff. de leg. 1. 15. Donatus servis, medicorum figura donati intelliguntur, & sic. 16. Si diversi temporibus res variae donantur, plures donationes intelligantur. 17. Quis si quibusdam personali uno & eodem momento quoque donaverit: ursum ea donatio non in concreto: an ut in abstracto confenda est? hoc est, an ut una habenda est, an ut plures? Nam, si vel una, confitetur infinitudo, cum 500. aureo excedat: si ut plures, non infinitudo, cum divisa in duos donatorios duas summas essent, quarum neutra 500. aureo excedit, unica centetur. 18. In stipulatione annua præstabilita de hestate & heredi requiri infinitio. Quid si hereditis nulla facta est mentio: non requiritur. 10. Vel non adiutoria, ut legi Roberto dispergit. 11. Cuius probat. add. l. 16. in fin. ff. de verb. oblig. que lectio Roberto dispergit. 12. ff. ad. l. Faleid. id est, estimanda fuit ex forensi vulgarique similium rerum pretio. 13. Donator certi redditus intelligitur fundum tantum redditus donare velle. 19. Status fundi. 14. Donator certi redditus, medicorum figura donati intelliguntur, ut hic. add. l. 37. ff. de leg. 1. 15. Donatus servis, medicorum figura donati intelliguntur, & sic. 16. Si diversi temporibus res variae donantur, plures donationes intelligantur. 17. Quis si quibusdam personali uno & eodem momento quoque donaverit: ursum ea donatio non in concreto: an ut in abstracto confenda est? hoc est, an ut una habenda est, an ut plures? Nam, si vel una, confitetur infinitudo, cum 500. aureo excedat: si ut plures, non infinitudo, cum divisa in duos donatorios duas summas essent, quarum neutra 500. aureo excedit, unica centetur. 18. In stipulatione annua præstabilita de hestate & heredi requiri infinitio. Quid si hereditis nulla facta est mentio: non requiritur. 10. Vel non adiutoria, ut legi Roberto dispergit. 11. Cuius probat. add. l. 16. in fin. ff. de verb. oblig. que lectio Roberto dispergit. 12. ff. ad. l. Faleid. id est, estim